

Nr: 3:1

Varför inte införa ett BOT – avdrag?

Många människor har krämpor som läkarstationens rehabilitering inte kan hjälpa till med. Vart går man då, jo alternativ finns men är väldigt kostsamt. De flesta privata går ej under högkostnadsskyddet. Många som arbetar inom hälsocentrum, spa-företag med flera har inte heltid på sina arbetsplatser. Då fyller man ut sin tid med svartjobb. Om BOT-avdrag fanns skulle det hjälpa många människor att söka alternativ hjälp som kiropraktor, naprapat, osteopat, m.m. Friska människor kostar inte familj och vänner något lidande. Staten tjänar också pengar på friskare befolkning. Fler vågar starta eget företag, det finns flera vinster med ett BOT-avdrag. Det finns ROT-avdrag och RUT-avdrag så varför inte BOT-avdrag? Iris Segrén Falkenbergs Centerkvinnoavdelning Falkenberg den 31 januari 2011

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet arbetar för att ett BOT-avdrag införs.

Motionär: Iris Segrén
Krets: Falkenberg
Distrikt: Halland

Kretsyttrande:
Centerkvinnornas distriktsstyrelse Beslöt att tillstyrka motionen i sin helhet

Distriktsyttrande:
Motionärens frågeställning är intressant, det finns många människor som får lindring av sin värk som bidrar till att de kan jobba mer och ökad livskvalitet när de får behandling av kiropraktorer, naprapater och liknande. För att uppnå effekt krävs regelbundenhet av behandlingarna vilket blir dyrt för den enskilde. Men det finns ett antal frågeställningar att ta ställning till innan man inför ett BOT-avdrag. Det är viktigt man kan säkerställa kvaliteten hos utförarna så att det är en säker behandling. Som distriktsstyrelsen ser det så måste utförarna vara legitimerade och att metoden är evidensbaserad (har stöd i forskningen.) Distriktsstyrelsen är positiv till att Centerpartiet verkar för möjligheten att införa ett så kallat BOT-avdrag prövas. Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman

besluta Att riksstämman uppdrar åt riksdagsgruppen att utreda möjligheterna att införa ett BOT-avdrag Att vidarebefordra motionen till riksstämman

Nr: 3:2

Stafettläkare

Det har framkommit i bl a Uppdrag Granskning att s.k. Stafettläkare arbetar runt om i landet främst på uppdrag av landstingen. Tjänsterna bemannas via bemanningsföretag. Lönerna är betydligt högre än vid en traditionell anställning. Det är inte ovanligt med en lön på ca: 100.000 :-/mån. ca en miljon/år, vilket framgick vid en intervju med läkare i Uppdrag Granskning. Läkarna lockas av fina golfanläggningar, spa m.m. att åka runt och arbeta en tid här och en tid där i landet, vilket medför att uppföljning av patienter och kontinuiteten blir lika med noll på vissa ställen. Det har framkommit att patienter lidit mycket av detta och även deras anhöriga. Det har även förekommit dödsfall på grund av att prover inte följts upp. Det har även framkommit att läkarna inte följer arbetstidslagen utan i vissa fall arbetar mycket långa pass med för kort vila mellan arbetspassen. Hur är patientsäkerheten då? Till sist, det är många skattebetalare i Sverige som blir drabbade av det här dåliga systemet. Landstingens och kommunernas budgetar skulle räcka längre om man gjorde om systemet med stafettläkare. Det måste bli andra bestämmelser som reglerar dessa bemanningsföretag som också tjänar alldeles för mycket på hanteringen av att utnyttja systemet på det här sättet. Då kan vi bidra mycket till att höja välfärden och framför allt höja kvalitet och säkerhet ute bland våra vårdtagare. Vi förstår att det råder läkarbrist i vissa delar av landet, framför allt hos en del vårdcentraler som inte alltid är så attraktiva att arbeta på.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att landstingen måste göra arbetet mer attraktivt, erbjuda god arbetsmiljö samt utvecklingsmöjligheter i form av kompetenshöjande åtgärder och en skälig lönenivå som ska vara påverkbar till en viss del.
- Att landstingen inrättar ett poolsystem som naturligtvis ska ge kompensation i form av högre lön på en skälig nivå.
- Att landstingen ser till att det lönar sig att ställa upp med kort varsel samt att man snabbt kan få byta arbetspass.
- Att landstingen ser till att poolsystemet inte sträcker sig så långt

geografiskt att det blir dålig kontinuitet och dålig uppföljning för patienterna som då återigen drabbas på ett olyckligt sätt.

Motionär: Lena Davidsson

Krets: Vadstena

Distrikt: Östergötland

Nr: 3:3

Tillåt att alla mediciner ingår i högkostnadsskyddet när det finns särskilda skäl

Det finns vissa mediciner som idag inte ingår i högkostnadsskyddet. Dyrare mediciner som läkare skriver ut till patienter som är allergisk eller inte tål de billigare medicinerna, som föreskrifterna säger. Läkarna skriver i recepten att medicinen inte får bytas ut mot billigare pga risker för patienten. Dessa dyrare läkemedel borde få ingå i högkostnadsskyddet av rättviseskäl. Som patient råar man inte för eller kan påverka detta faktum att man inte tål de billigare medicinerna.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- alla mediciner som skrivs ut av läkare med särskilda skäl som vid allergi eller känslighet ska ingå i högkostnadsskyddet

Motionär: Ester Grevgård

Krets: Ljusdal

Distrikt: Gävleborg

Nr: 3:4

Gränsöverskridande komplementär vård

Licensierade komplementärmedicinskt utbildade terapeuter har idag minst lika omfattande och i vissa fall t.o.m. mer kunskap än legitimerade sköterskor eller sjukgymnaster. Därför bör deras kompetens tas tillvara och deras rättigheter likställas med legitimerad personal inom vården. Sveriges kommuner och landsting och de fackliga organisationerna i samverkan ger AFA Försäkring i uppdrag att driva webbplatsen www.suntliv.nu. Där finns bra information, studier och forskningsresultat att läsa om som visar på att det holistiska perspektivet många gånger ger bättre läkeeffekt än vår klassiska västerländska skolmedicin. För övrigt kan man läsa ännu mer på Statens Folkhälsoinstituts hemsida, där mycket information finns om metoder, statistik, FYSS och FaR, m.m. Socialstyrelsen bör därför tillåta och uppmuntra våra landsting runt om i landet att arbeta mer holistiskt tillsammans med certifierade terapeuter, och att socialstyrelsen själv, mer än idag, börjar arbeta tillsammans med statens folkhälsoinstitut och en rad olika branschråd inom friskvård och folkhälsa. Syftet är att avlasta den idag tungt pressade sjukvården så att de ges tidsutrymme och möjlighet att fokusera på väsentligheter och samtidigt ge svenska folket en långt bättre kvalitet inom sjuk- och friskvården än den de får idag. En av insatserna kunde då vara att låta de terapeuter som är kvalitetssäkrade och certifierade inom fysiologi, anatomi, patologi och farmakologi genom ett branschråd, få ingå i högkostnadssystemet och att man likställer deras certifikat med sjukvårdspersonalens legitimationer. Att sjukvården ger patienten ett fritt val även inom detta område. Särskilt som terapeuter numera, enligt alldeles nya EU-regler, ska förnya sina certifikat vart tredje år och därmed hela tiden visa prov på att de är uppdaterade och har kunskap och kvalitet. Vid den omcertifieringen uppmanas terapeuterna att visa sin skicklighet såväl inom fysiologi, anatomi, patologi och farmakologi.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att socialstyrelsen att arbeta i ett bredare holistiskt perspektiv och därmed, i alla hälsosammanhang, samarbeta med Statens Folkhälsoinstitut och betrakta Sveriges olika branschråd inom friskvård som ett legitimt alternativ till vår folkhälsa.
- Att branschrådets kvalitetssäkrade certifieringar likställs med

socialstyrelsens legitimationer. Att certifierade terapeuter ska likställas med ordinarie sjukvård, ingå i högkostnadssystemet och därigenom momsbefrias.

Motionär: Eva Olofsson och Ida Andersson
Krets: Svalöv
Distrikt: Skåne

Nr: 3:5

Apoteken i Sverige

Privatiseringen av apoteken i Sverige gör att vi på landsbygden har svårt att få medicin. Apoteken har sämre lagerhållning än tidigare. På Gotland har vi sju, snart åtta apotek med tre olika ägare. Det finns ingen samordning mellan apoteken och ingen har helhetssyn. Vid flera tillfällen sommaren 2010 fanns receptutskrivna medicin inte att erhålla på något apotek. Patienten får själv ringa runt till alla apotek och fråga efter medicin. Fördelen med privatiseringen är att värktabletter finns i många affärer och bensinmackar med stort öppethållande. I Stockholm med apotek i varje gathörn fungerar nog apoteken bra men landsbygden får ta stryk av försämringen. Vi yrkar därför

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att: någon myndighet skall åläggas ett helhetsansvar för apoteken

Motionär: Roma-Björke Centerkvinnor
Krets: Mellersta kretsen
Distrikt: Gotland

Nr: 3:6

Receptfria sprutor/kanyler och Ibogaine

Man bör ha rena sprutor och kanyler då man tex injicerar narkotiska preparat. Många narkomaner byter med varandra sprutor och kanyler, vilket ökar risken för HIV och hepatit. I Norge får man köpa sprutor och kanyler utan recept och blir inte registrerad. Man borde ha samma förfarande i Sverige. Narkotika är tyvärr ingen svårighet att få tag i. Vidare borde man vara mera liberal i att ge svåra missbrukare metadon, då kanske narkomanen kan fungera normalt och man erhåller metadonet på apoteket. Varje missbrukare gör följas upp med urinprov minst en gång i veckan och vid spår av annat narkotikum eller alkohol bör missbrukaren stängas av från metadonbehandlingen. Ett samhällskontrakt bör skrivas mellan missbrukaren och Socialstyrelsen. Ibogaine har visat sig kunna hjälpa många missbrukare. En försöksverksamhet under kontrollerade förhållanden bör startas.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att det bör utredas att göra sprutor och kanyler receptfria. att det bör utredas att vara mera liberal med tilldelning av metadon. Ibogaine bör provas för avvänjning.

Motionär: Nils Lewinsky

Krets: Göteborg

Distrikt: Göteborg

Nr: 3:7

God mat en rättighet för alla barn

Cirka 2-3 procent av Sveriges befolkning, eller med andra ord cirka ett barn i varje klass, har någon form av neuropsykiatriskt funktionshinder. För många av dessa barn är livslång medicinering med centralstimulerande mediciner ett måste för att kunna koncentrera sig och fungera i skolan och hemma. Centralstimulerande mediciner har som bieffekt att de tar bort hungerskänslor vilket gör att barnen ofta har svårt att hålla vikten uppe. Barn har idag dessutom långa dagar i skolan, det är inte ovanligt med 07.30-16.30. För att dessa barn ska orka med skoldagen och få tillräckligt med näring, behöver de naturligtvis bli serverade mat som lockar dem att äta. Alla barn behöver få bra förutsättningar för att kunna göra sig själv rättvisa i skolan. Barn med funktionshinder är förstås inget undantag och det är inte rimligt att dessa ska vara hänvisade till näringsdrycker för att kunna orka med dagen. Dessutom är måltiden som social samvaro minst lika viktig för dessa barn. Därför vore det minst lika rimligt att dessa barn får rätt till specialkost som att vegetarianer eller barn med olika etiska skäl får det. Rätten till specialkost bör ges enligt överenskommelse med dietist.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet verkar för att barn som tar centralstimulerande mediciner får rätt till specialkost
- Att motionen sänds till partistämman i Åre

Motionär: Gunilla Pettersson

Krets: Huddinge

Distrikt: Stockholms län

Nr: 3:8

Avmonopolisering av apoteksväsendet

Man har gjort en avmonopolisering av apoteksväsendet. Detta har inneburit att man sålt till personer med dubiös bakgrund, riskkapitalföretag mm. I proposition till ägande. Dessa riskkapitalföretag har t ex sina huvudkontor på Jersey. Då man sålde ut enskilda apotek brydde man sig inte om affärsplaner. Staten hade ingen kontroll över köparna utan säljaren SEB fondkommission skulle bara få ut mesta möjliga summa för apoteken. Kontrollmyndigheten för rättighet att driva apotek. Läkemedelsverket, klarar inte sina uppgifter utan ger i stort sett alla som önskar rätt att driva apotek klartecken. Man tar inte hänsyn till om det finns läkemedelstillverkning inom koncernen eller förskrivningsrätt. Man har i praktiken skapat att staten har tre olika kedjor den enskilde kan inte etablera sig och de stora kan bara konkurrera sinsemellan. Dessutom säljer man fritt många OTC produkter utan att ha i praktiken någon kontroll hur detta sköts. Fortfarande har man problem med att ta fram ett billigt IT-program för apotekare.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att man gör en uppföljning av hur avmonopoliseringen har gått till, vad man i framtiden kan rätta till så att marknaden fungerar normalt och vad man kan lära av framtida utförsäljning så inte man behöver upprepa den skandal som utförsäljning av apoteken varit.

Motionär: Nils Lewinsky

Krets: Göteborg

Distrikt: Göteborg

Nr: 3:9

Fler platser på läkarutbildningarna

BAKGRUND Lite till mans upplever man läkarbrist i landet även om det påstås vara tillräcklig påfyllning och i balans. Särskilt på mindre orter är den besvärande med vakanta tjänster som inte blir tillsatta. Vårdcentralerna sköts periodvis via bemanningsföretag som ställer upp med stafettläkare vecka för vecka. Patienten får därmed sällan träffa samma läkare och upplever en otrygghet oavsett om läkaren kan sitt jobb. Lokalkännenheten är en underskattad tillgång i sjukvården även om det kan finnas fördelar med att man får möte en annan läkare ibland. Men med dagens vårdval finns ju den möjligheten ändå. Många landsting har betydande kostnader för stafettläkare. En läkare som är pensionerad, har semester eller är kompensationsledig lockas med högre lön för några veckor som stafettläkare och det löser problemet för stunden, men situationen är inte hållbar. En annan bild jag har fått av läkarsituationen är att studenter från Sverige går sin utbildning i t.ex. östra Europa och Danmark därför hon/han inte kommer in på utbildningen i Sverige. År 2008 var det 2567 läkare som läste utomlands med svenska studiemedel vilket är mer än en fördubbling på 3 år. Ungefär 40 % av de specialutbildade läkarna är över 55 år. Sverige utbildar ca 14-1500 läkare årligen. Vi kan lägga ut en ökad läkarutbildning på fler orter och på så sätt höja kompetensnivån generellt. Motionen påpekar också att Sverige har en allt äldre befolkning. En överutbildning kan dessutom motiveras med läkarbehovet totalt i världen. Hur tillgången på läkare ser ut beror alltså i hög grad på migrationsströmmarna. Fram till 2025 kommer inte Sverige att vara självförsörjande på läkare! Ett land med Sveriges status i andra sammanhang borde kunna exportera välutbildade läkare till vår omvärld. Ullared januari 2011
Ingemar Johansson Falkenbergs kommunkrets

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet driver frågan om att väsentligt öka landets egna läkarutbildning och att man decentraliserar utbildningen generellt.

Motionär: Ingemar Johansson

Krets: Falkenberg

Distrikt: Halland

Kretsyttrande:

Utöver vad motionären anför vill kretsstyrelsen framhålla det framgångsrika koncept där Region Halland har samarbete med Danmark och där läkarstuderande gör del av sin utbildning/praktik i Halland. Vi ser gärna att antalet platser på läkarutbildningen ökas och att man i det sammanhanget utvecklar utbildningen så att viss del av utbildning förläggs till Högskolan i Halmstad och Regionsjukhuset. Beslut kretsstyrelsen föreslår kretsstämman besluta att tillstyrka motionen att motionen vidareändras till centerpartiets distriktsstämma och att motionen vidareändras till centerpartiets riksstämman Kretsstyrelsen

Distriktsyttrande:

Distriktsstyrelsen håller med såväl motionären och kretsstyrelsens yttrande. Vi vet att antalet svenska ungdomar som läser till läkare utomlands ökar. Vi vet också att vi står inför relativt stora pensionsavgångar framöver. Därutöver är det svårigheter att rekrytera viss specialistkompetens. Distriktsstyrelsen instämmer därför i vad som i motionen anförts om att öka antalet platser på läkarutbildningen i Sverige. Hur detta skall ske överlämnar vi till riksdagsgruppen att närmare utreda. När det gäller frågan om att utveckla det arbete som bedrivs mellan Universitetet i Köpenhamn och med Hallands sjukhus så finner vi det intressant att ytterligare kunna ha samarbete med andra läkarutbildningar och då i Sverige. Distriktsstyrelsen menar att det bör utredas om och på vilket sätt fler högskolor och universitet skulle kunna erhålla examinationsrätt för läkare alternativt att fler högskolor och universitet i samverkan med befintliga utbildningsorter kan ha vissa kurser och viss praktik kopplat till högskolan. Högskolan i Halmstad har idag ett brett utbud av vårdutbildningar och skulle eventuellt vara en samarbetspartner med ex Lund eller Göteborg där viss del av grundutbildning och praktik förläggs till Högskolan i Halmstad och till något av våra sjukhus. Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta att tillstyrka motionen att partistämman uppdrar åt riksdagsgruppen att närmare utreda möjligheten att fler högskolor/universitet erhåller examinationsrätt för läkarutbildning att partistämman uppdrar åt riksdagsgruppen att verka för att bland annat Högskolan i Halmstad ges möjligheter till samverkan avseende läkarutbildning i enlighet med vad som i yttrandet anförts. att vidarebefordra motionen till riksstämman

Nr: 3:10 IVPA

I Surahammars kommun i Västmanland praktiseras en ordning som går under namnet i väntan på ambulans, IVPA. Det innebär att även räddningstjänsten i kommunen får alla larm vid tillbud, som kräver ambulans. Det finns ingen ambulans stationerad i Surahammar så den tillkallas från grannkommunen Västerås. Det tar tio-femton minuter för ambulansen att komma fram. Räddningstjänsten däremot, kan ofta vara på plats efter bara några minuter. Personalen, deltidsbrandmän, har lokalkännedom och känner i vissa fall också den drabbade. De kan göra en första bedömning av skadan och ge första hjälpen i form av syrgas, tryckförband med mera. De kan också informera den annalkande ambulansen om läget, dirigera med mera. För att klara detta, får personalen några dagars sjukvårdsutbildning av landstinget varje år. Orsaken till att Surahammars kommun införde detta system – och betalar för det – var en händelse som inträffade för några år sedan då en liten pojke fastnade med cykelhjälmen i ett lekredskap. Hade larmet gått till räddningstjänsten samtidigt som till ambulansen, hade pojkens liv kanske gått att rädda. Deltidsbrandmännen i Surahammar har däremot fått höra att de har räddat andra kommuninnevänares liv, genom sitt snabba ingripande. Systemet ifrågasätts nu i Västmanland där landstinget har föreslagit att samma regler ska gälla för samtliga kommuners räddningstjänster, men att antalet larm som vidarebefordras till räddningstjänsten ska minskas betydligt och endast gälla när den skadade är medvetslös och att räddningstjänstpersonalen inte ska få ge syrgas. Skulle det bli så, är det ett slöseri med resurser. I små landsortskommuner, som saknar egen ambulans, är det av största vikt för kommuninnevänares känsla av trygghet, att det finns hjälp på plats som kan ingripa direkt. Räddningstjänsten finns ju där och är bemannad dygnet runt. Det kan även vara en tillgång att utnyttja IVPA i större kommuner där det finns ambulans. Jag yrkar därför på att partiet arbetar för att i väntan på ambulans, IVPA, införs i samtliga svenska kommuner. att att räddningstjänstens personal får adekvat utbildning för att kunna, lugna, ge första hjälpen, ge syrgas på olycksplatser i väntan på ambulans. 110110 Charlotte Unander-Scharin Centerpartiet i Västerrås Skultuna Centerkvinnor

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att partiet arbetar för att i väntan på ambulans, IVPA, införs i samtliga svenska kommuner. att att räddningstjänstens personal får

adekvat utbildning för att kunna, lugna, ge första hjälpen, ge syrgas på olycksplatser i väntan på ambulans.

Motionär: Charlotte Unander -Scharin
Krets: Västerås
Distrikt: Västmanland

Kretsyttrande:

Kretsstyrelsen delar motionärens uppfattning som visar på vikten av att vid olyckor är snabbhet, lokalkännedom och första insatsen många gånger en avgörande faktor. Samt att det är ett stort värde i tryggheten till närheten för en snabb insats. Bifall enligt kretsstyrelsen förslag

Distriktsyttrande:

Motionen tar upp en viktig fråga som för den enskilde medborgaren kan innebära skillnaden mellan liv och död. Det finns idag ett klart och tydligt regelverk för vilken insats olika myndighetsorganisationer har rätt att göra. Samverkan mellan kommunernas räddningstjänst och landstingets ambulanssjukvård är av stor betydelse men man måste följa det regelverk som finns. IVPA- i väntan på ambulans- arbetet innebär att ett avtal ska finnas mellan räddningstjänst och ambulanssjukvård. Idag finns avtal på många orter och enligt Hjärt- och Lungfonden hade 205 av landets 290 kommuner någon form av IVPA-avtal den 31 dec 2008. I första att-satsen föreslås att centerpartiet ska arbeta för att IVPA ska införas i samtliga svenska kommuner. Det bör ske på frivillig basis men det är viktigt att arbeta för att förutsättningarna möjliggör att IVPA kan införas. Den andra att-satsen tar upp frågan om en adekvat utbildning för att kunna lugna, ge första hjälpen och ge syrgas på olycksplatsen i väntan på ambulans. Utbildning är av största vikt för att kunna göra en säker insats med hög kvalitet. Det är olika utbildningsinsatser som behövs för att ge syrgas än för att ge första hjälpen. 2005 kom en ny läkemedelsföreskrift från socialstyrelsen där det slås fast att syrgas är ett läkemedel. För att få ge ett läkemedel måste man vara lägst legitimerad sjuksköterska eller ha en delegation i vissa fall. En delegerande läkare måste stå bakom och delegationen är personlig. Alla lekmanuuppgifter kan man göra och utan delegation kan t ex defibrillator användas men kommer syrgas in i bilden måste en delegation från läkare finnas. Det handlar om ansvarsfrågan och att vara rätt utbildad för det man gör. Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att bifalla första att-satsen att bifalla andra att-satsen att skicka motionen vidare till Centerpartiets riksstämma.

Nr: 3:11

Menstration

Menstration är nåt som drabbar kvinnor. Och ja, jag skriver drabbar. För det är knappast nåt roligt, skönt, trevligt, lätt, behagligt eller enkelt. Det är nåt som drabbar kvinnor olika med smärta, illamående, blödningar, värk, ångest och irritation. Många kvinnor och unga tjejer mår alltså mycket dåligt på grund av sin mens. En del så pass dåligt att dem knappt vågar vara i sin egen säng trots att dem har slit-och-släng t-shirt, slit-och-släng trosor, med 2 -3 bindor i runt om i trosorna och 1-2 handduk runt för att det inte ska läcka igenom. För att det ska fånga upp allt blod. En del tjejer mår så dåligt och har sådan värk att de spy eller till och med svimmar. Dessa kvinnor lägger ut mycket pengar på bindor, tanponger, värktabletter, tabletter för att få mensen regelbunden och få själva mensen att minska, så att det inte rinner så ur dem. Men det finns typ ingen medicin för de kvinnor som behöver det för att hålla menstruationen i schack. Utan dessa kvinnor måste äta p-piller för att ha ordning på menstruationen. Alltså preventivmedel. Jag tycker det känns fel. Sedan är det ju många som sjukskriver sig från skolan och jobbet på grund ut av det. Vilket då kostar samhället pengar.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet ska arbeta för att momsens på tamponger, bindor, tabletter för att få ordning på mensens tas bort (eller i alla fall minskar). Eller så bör det klassas som läkemedel och gå under högkostnadsskyddet.
- Att Centerpartiet verkar för att biologie böckerna även berättar om det med oregelbunden mens och inte bara hur det ska vara med 3-7 dagar och lite lagom med mens.
- Att Centerpartiet verkar för att det ska forskas mer inom detta område. Så att det finns riktiga mediciner istället för p-piller.

Motionär: Ingrid Gustafsson
Krets: Trollhättan
Distrikt: Norra Älvsborg

Kretsyttrande:

-

Distriktsyttrande:

Det finns många olika typer av besvär som idag inte subventioneras utan där patienten får stå för kostnaden. Det är inte möjligt att tillgodose alla de önskemål om ekonomiska lättnader som finns, som tex slopad moms eller att läkemedelsklassa olika varor. Genom bland annat skolan och ungdomsmottagningarna kan ungdomar få information och hjälp. Det kan väl ersätta en eventuell skrivning i undervisningslitteratur. Distriktsstämman beslutar: Att avslå att-satser 1 och 2 Att bifalla att-sats 3 Att skicka motionen till Centerpartiets partistämma i Åre

Nr: **3:12**

Omreglera Systemmonopolet

Sverige har en tradition av en strikt och ansvarsfull alkoholpolitik. En komponent i alkoholpolitiken har varit systembolagets monopol på försäljning av alkoholdrycker. I praktiken har detta monopol förlorat en del av sin mening i och med EU-medlemskapet och mer liberala införselregler. Det är i dagsläget fullt lagligt att beställa alkoholdrycker på närbutiker, så länge svenska alkoholskatter betalas. En del av närbutikerna har i sina system funktioner för enkel och smidig hantering av alkoholskatterna. Intresset för mat och dryck är på stark frammarsch i Sverige. Över hela landet växer nya företag fram, specialiserade på att möta denna utveckling genom att erbjuda sina kunder livsmedel av hög kvalitet. Detta är frågor i vilka Centerpartiet har både kunskaper och trovärdighet. Det är därför naturligt att Centern också leder den politiska utvecklingen på området. Som en del av satsningen på matlandet Sverige, är drycker en naturlig del. Svenska tillverkare vill kunna sälja sina produkter på gårdarna, men det finns en oro att detta inte är förenligt med den svenska statens undantag från Europeisk rätt vad beträffar alkoholmonopolet. Dagens förbud för privata företag att sälja alkoholhaltiga drycker är ett hinder mot nya idéer om hur matlandets medborgare ska kunna utveckla intresset för mat och dryck. Själva idén med monopol är dessutom ideologiskt mycket tveksamt för ett liberalt parti. Systembolagets roll bör därför förändras till att bli ett tillstånds- och kontrollorgan för försäljningen av alkoholhaltiga drycker i Sverige, men att själva försäljningen kan ske genom privata företag. Den som vill öppna en vinbutik ska kunna söka tillstånd till detta av systembolaget som också kan erbjuda utbildning och rådgivning vad beträffar de regler som gäller för försäljning av alkoholdrycker. Företagare och anställda i privata företag är varken bättre eller sämre på att följa lagen än anställda på myndigheter eller i statliga monopolföretag, men att separera ut tillsynen från utförandet är en åtgärd som kan stärka kvaliteten i arbetet med att tillhandahålla dryckerna i enlighet med lagen. Risken att förlora sitt tillstånd för alkoholförsäljning gör också företagets incitament att följa lagen mycket starka.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet verkar för att finna en överenskommelse i Alliansen om att privata företag ska kunna sälja alkoholdrycker i Sverige.
- Att Centerpartiet verkar för att finna en överenskommelse i Alliansen

att Systembolagets roll omdefinieras till att behandla tillstånd för alkoholförsäljning, tillsyn, rådgivning och utbildning för företag som vill sälja alkoholdrycker.

Motionär: Avdelningsmotion Stureplanscentern
Krets: Stockholm
Distrikt: Stockhom Stad

Kretsyttrande:

Motionärerna tar upp inkonsekvenser, otidsenlighet och problem med rådande med alkoholmonopol. Distriktsstyrelsen delar motionärernas intentioner om att göra det möjligt för privata företag att sälja alkoholdrycker i Sverige. Dessutom har distriktsstyrelsen och motionärerna en samsyn i att detta förutsätter ett starkt tillstånds- och kontrollorgan. Styrelsen instämmer i att Systembolagets kompetens skulle passa bra att användas till detta i enlighet med vad motionärerna föreslår. Beslut: Stämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag Att bifalla motionen

Distriktsyttrande:

Motionärerna tar upp inkonsekvenser, otidsenlighet och problem med rådande med alkoholmonopol. Distriktsstyrelsen delar motionärernas intentioner om att göra det möjligt för privata företag att sälja alkoholdrycker i Sverige. Dessutom har distriktsstyrelsen och motionärerna en samsyn i att detta förutsätter ett starkt tillstånds- och kontrollorgan. Styrelsen instämmer i att Systembolagets kompetens skulle passa bra att användas till detta i enlighet med vad motionärerna föreslår. Beslut: Stämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag Att bifalla motionen

Nr: **3:13**

Rätt till dödshjälp vid svåra lidanden i livets slutskede

Förr ansågs självmord vara ett svek mot samhället och mot Gud. Den som tog sitt liv fick inte vila i vigd jord. För några år sedan fick en oerhört svårt handikappad person i Italien, som bara kunde blinka med ögat, hjälp med att sluta sitt liv. Katolska kyrkan, för vilken ett för tidigt slut är en synd, tillät inte denne svårt sjuke person en kristen begravning efter hans bortgång. I dag lever sex miljarder människor här på jorden. Vi lever allt längre och kan bota allt fler sjukdomar. Den som nalkas slutet av sitt liv och lider svårt och själv vill somna in – ska detta under noggrann kontroll kunna tillåtas, eller ska det förbjudas och vara ett brott eller en synd? Min mening är att en människa i dag ska kunna erhålla dödshjälp om hennes situation är mycket svår i livets slutskede, och om hon själv efter stor eftertanke har tagit ett självständigt beslut om detta. Ska verkligen staten i alla lägen förvägra en svårt sjuk människa med svåra plågor hennes yttersta vilja? Min uppfattning är att Sverige i dag – år 2011 – allvarligt bör överväga en rätt till dödshjälp under noggrant specificerade förutsättningar, och en rätt att skriva ett livstestamente. Genom att fortsätta att förneka dessa möjligheter för människor i svåra situationer tar staten på sig ett stort ansvar. En människa i livets slutskede, med svåra plågor och där sjukvården tömt sina resurser, bör under specifika förutsättningar och egen uttalad vilja rimligen ha rätt till dödshjälp. Det är ovärdigt att samhället i sådana fall tvingar en döende människa kvar på plågans bädd eller hänvisar henne till egna initiativ eller till att resa utomlands. En undersökning som Landstingsförbundet gjorde för ett par år sedan har visat att tre av fyra tillfrågade svenskar var öppna för dödshjälp. Det är angeläget att dagens totala förbudslagstiftning i frågan ses över. En grundlig utredning behövs där bland annat medicinska, juridiska, etiska och allmänmänskliga aspekter beaktas. Centerpartiet som håller människors frihet och integritet mycket högt bör våga diskutera även denna svåra fråga. Jag yrkar att Centerpartiets riksstämman ställer sig bakom att en utredning enligt ovan genomförs. Staffan Danielsson Linköping

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att Centerpartiets riksstämman ställer sig bakom att en utredning enligt ovan genomförs.

Motionär: Staffan Danielsson
Krets: Linköping
Distrikt: Östergötland

Distriktsyttrande:

Distriktstyrelsen i Östergötland ställde sig bakom att en utredning genomförs, och tog inte ställning till vad en sådan kan resultera i. Distriktsstämman röstade nej till en utredning ska genomföras. Stämman beslutade att avslå motionen.

Nr: **3:14**

Utbildning av assistanshundar

Vi anser att utbildning av assistanshundar bör stödjas ekonomiskt av följande skäl: - En hund kan påverka människan både fysiskt och psykiskt på ett positivt sätt. - Barn, som drabbas av traumatiska händelser, förluster av anhöriga, eller allvarliga sjukdomar, kan bli hjälpta på ett mycket positivt sätt med hjälp av assistanshundar. - En hund kan bidra till att äldre kommer ut på promenader och skapar kontakter med andra människor. - Assistanshundar skulle sänka vårdkostnader för barn, ungdomar och även äldre, samt bidra med en bättre tillvaro och även fungera som sällskap för dem som så önskar. - Hundar ger många människor en mening med livet från vaggan till gravan. Många handikappade av alla slag önskar sig en trofast vän, och där kan assistanshundar göra en stor insats. - Det är konstaterat att hundar har en positiv inverkan på människor inom vård och omsorg och även inom psykiatri och kriminalvården på olika sätt. - Inga statliga pengar går till utbildning av assistanshundar. Bidrag ges endast till utbildning av leddhundar för blinda.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- - att Centerpartiet vidarebefordrar denna motion till riksdagen för utredning, samt kontroll och utredning av seriösa utbildningsföretag.
- Att Centerpartiet rekommenderar riksdagen att bevilja medel för utbildning av assistanshundar.
- Att kostnaden för behövande av assistanshundar reduceras till självkostnad.

Motionär: Ingrid Drevin
Krets: Uppsala
Distrikt: Uppsala

Nr: **3:15**

Senior/Trygghetsboende

Att bo bra hela livet är en viktig förutsättning för det goda livet. I utredningen Bo bra hela livet föreslås en rad åtgärder för att utveckla uppförande och drift av senior/trygghetsboende. En del av detta är det stigande antal personer som finns i målgruppen 60 år och äldre. Man påtalar även de positiva effekter för individen och samhället som tillskapandet av bonde medför. I förslagen till åtgärder ingår ekonomiska stimulansåtgärder i form av statliga bidrag för uppförande av sådana boende för att hålla hyreskostnaderna på en rimlig nivå. Behovet är stort vill jag påstå, kommunala pensionärsrådet i Falköpings kommun har genom en egen enkätundersökning funnit att en stor grupp av de som är födda på 1940-talet ser behov att inom en 5 års period byta bostad. För många är ambitionen att inte behöva byta någon mera gång i livet och de vårdinsatser som kan behövs skall kunna utföras i bostaden. Det innebär att tillgänglighet måste finnas så att även hjälpmedel kan användas. Enkäten visar också behovet av centrala platser i kommunen med goda kommunikationer. Detta är enligt min mening en satsning på livskvalité, samtidigt som det är samhällsekonomiskt lönsamt att erbjuda goda bostäder, vilket minskar behovet av vårdinsatser och ger möjlighet till ett gott liv. Regeringen har till del tagit till sig utredningen Bo bra hela livet, och beslutade i 2010 års budgetproposition att erbjuda kommunerna ett bidrag för att bygga s k trygghetsboenden. Regeringen valde dock att lägga åldersgränsen till 70 år och äldre. Grundfilosofin i utredningen var ju att boende skulle gälla från betydligt tidigare åldrar (Ibland framskyttade begreppet 55+). I många av Sveriges kommuner finns personer som är i stort behov att finna goda bostäder till rimlig hyra, regeringens ambition är därför helt riktig men får ingen genomslagskraft då åldersgränsen är för hög. Pensionärsorganisationer, kommuner och andra har under lång tid försökt påverka regeringen att ändra detta till den nivå som utredningen haft i sin inriktning från början.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att åldersgränsen för bidrag till trygghetsboende ändras till 60 år och äldre.

Motionär: Ulf Eriksson

Krets: Falköping

Distrikt: Skaraborg

Kretsyttrande:

Årsmötet tillstyrkte motionen.

Distriktsyttrande:

Precis som motionären påpekar så är det ett stigande antal personer som finns i gruppen 60 år och uppåt och som dessutom är piggare än för ett antal år tillbaka. Det gör ju att trycket på serviceboenden minskar och att de äldre kan bo kvar i sina bostäder längre. Men när den dag kommer som man behöver lite tillsyn eller vill ha hjälp med måltiderna så är trygghetsboende ett bra alternativ. Ett alternativ till trygghetsboende kan också vara att ge hiss-bidrag åt kommunerna så att hissar i större utsträckning kan sättas in i vanliga boenden och som i sin tur gör att man kan bo kvar i lägenhetshuset man redan bor i då det kanske är endast trapporna som utgör hindret. Centerpartiets distriktsstämma beslöt Att en utredning sker för att undersöka möjligheterna att sänka åldersgränsen för trygghetsboende, Att utredningen samtidigt tittar på om möjligheten finns att ge hiss-bidrag till kommunerna, Att motionen skickas vidare till partistämman.

Nr: 3:16

Sänk momsens på synhjälpmedel

Svenska statens inkasserar årligen stora summor på moms avseende på synhjälpmedel. För ett tiotal år sedan sänkte staten momsens för böcker, facklitteratur, porrtidningar och andra förströelsetidskrifter. Nu är staten i farten att sänka momsens på uteluncher, kaffe latte och 50-års firande. Allt har ett vällovligt syfte. Nu är det dax att faktiskt sänka momsens på "olycksfåglar" som råkat födas med dålig syn, gamla människor som av ålder fodrar allt dyrare hjälpmedel. Att köpa sig en ny skinninklädd bibel, äta affärslunch på stan eller en sudukotidning kan man välja eller välja bort. Men när synen försämras, huvudvärken infinner sig hos 12 åringen eller när en gammal person fallit och glasögonskalmarna böjts är det ibland Alvedon eller tejp som är alternativet. Ett par glasögon kostar inte sällan 5000:-, då tar staten 1000:- av dessa. Var är det rimliga i detta? Låt oss ta ställning för att alla ska kunna läsa vad man vill, äta på krogen utan att för den sakens skull skinnas när man köper synhjälpmedel. En sänkning från dagens 25 till 6 procent kan sänka kostnaden för ett par glasögon för en pensionär, en ensamstående förälder eller en student med 800:-. Det är fördelningspolitiskt, humanistiskt och för den delen centerpartistisk politik.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet ska aggera för att momssatsen för synhjälpmedel som glasögon och kontaktlinser ska sänkas från 25 till 6 %

Motionär: Patrik Holmberg

Krets: Trelleborg

Distrikt: Skåne

Nr: 3:17

Tillåt behandling av missbrukare med läkarordinerat heroin

Försök i Schweiz, Holland och Tyskland har dokumenterat att behandling med läkarordinerat heroin kombinerat med psykosociala erbjudanden förbättrar hälsan, ger ett bättre vardagsliv och minskar intaget av illegala droger för opiatmissbrukare. Också i Danmark har man etablerat ett erbjudande som ger opiatberoende tillgång till injicering med heroin under alla veckans dagar. Detta är kopplat till bland annat sociala och pedagogiska aktiviteter samt tillgång till måltider. Också i Sverige bör behandling med läkarordinerat heroin vara kopplat direkt till sociala och pedagogiska erbjudanden. Syftet med att tillåta behandling av missbrukare med läkarordinerat heroin är att erbjuda ett alternativ till metadonbehandling. Erbjudandet är i andra länder riktat till missbrukare som har en lång historia av missbruk och misslyckade metadonbehandlingar bakom sig.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att Centerpartiet ska arbeta för att regeringen tillsätter en kommission till att undersöka om och hur ett erbjudande om behandling av missbrukare med läkarordinerat heroin kan etableras i Sverige; att arbeta för att regeringen tillåter kommuner, landsting eller region att de kan starta försök med behandling av missbrukare med läkarordinerat heroin.

Motionär: Niels Paarup-Petersen

Krets: Malmö

Distrikt: Skåne

Kretsytrande:

Ett pragmatiskt och skademinimerande förhållningssätt är det mest humana för den enskilde missbrukaren, och detta bör därför prägla drogpolitiken. Därför anses styrelsen att tillsättandet av en kommission som den som beskrivs i motionen bör tillsättas. Denna kommissions syfte skall vara att utreda huruvida behandling av missbrukare med läkarordinerat heroin kan och bör införas i Sverige. Således kan styrelsen inte föregå kommissionens slutsats med att själv ta ställning för att tillåta försöket i kommuner, landsting eller regioner innan denna

slutsats är klar. Därför föreslår styrelsen att att-stats nr. 2 skall anses besvarad av svaret till att-sats nr. 1. Styrelsen föreslår kretsårsmötet att bifalla motionens att-sats nr. 1; att anse motionens att-sats nr. 2 besvarad. Kretsårsmötet beslöt i enlighet med styrelsens förslag.

Nr: **3:18**

Läkemedel och miljö

Idag kan man inte dricka ett glas vatten i Sverige utan att få i sig läkemedelsrester. Vi vet att läkemedel påverkar miljön och levande organismer negativt. Problemet blir större och större allteftersom läkemedelskonsumtionen ökar. På 20 år har antalet dygnsdoser fördubblats från 3,2 miljoner/dygn till 6,6 miljoner/dygn år 2007. Läkemedlens andel av vårdkostnaderna ökar hela tiden. Det pågår arbete för att minska konsumtionen. Det sker t.ex. med läkemedelsgenomgångar av de äldres medicinering. Ingen skall behöva avstå medicinsk behandling p.g.a. miljöskäl. Vi måste hitta balansen och förändra användning och attityd. Den ökande användningen av läkemedel p.g.a. ökad tillgänglighet, är inte positiv ur miljösynpunkt. På likverkande läkemedel kan det vara stora skillnader på toxicitet och hur lång tid det tar att bryta ner dem. Som konsument kan jag välja miljömärkta matvaror, men inte miljömässigt bättre läkemedel. Många konsumenter är dessutom dåligt upplysta om läkemedels påverkan på miljön. Det kastas stora mängder läkemedel och en stor del av dessa kastas i soporna vilket är ytterst olyckligt. Ett exempel på hur en upplyst medborgare kan göra ett medvetet val för att vara med och bidra till en bättre miljö är valet av preventivmedel. Det är stor skillnad på hur mycket hormoner som släpps ut beroende på vilken sorts preventivmedel som väljs och P-plåster släpper ut så mycket hormoner till mijön att de inte ens borde vara tillåtna. Ett annat bekymmer, som jag nämnt här ovan, är just kasseringen av läkemedel. Det kasseras stora mängder läkemedel. Eftersom produktionen av desamma tär på miljön är det olyckligt att så mycket läkemedel går från produktion till kassering. Det finns två stora bidragande orsaker till detta. Den ena är att patienter får låt säga en 10 dagars kur antibiotika. Om patienten ligger inlagd på sjukhus de första två dagarna och sen går till apoteket för att hämta ut sitt recept så får man ut hela 10 dagars kuren. Alltså blir det 2 dagars tabletter över. Ett annat stort bekymmer är utprovningen av läkemedel. Det går idag inte att få ut provförpackningar av läkemedel. Utan när en patient ska prova ut en ny sorts läkemedel och den sorten inte har önskad effekt eller oönskade biverkningar så skrivs ett nytt recept ut och det blir en mängd läkemedel över hemma hos folk. Och dessvärre kastas en hel del i hushållssoporna. Vidare är det enligt många uppgifter så att läkemedel producerade i länder med svag miljölagstiftning, sannolikt tär mer på miljön än om de produceras i ett utvecklat land. De absoluta största utsläppen av medicinrester i Sverige sker från hemmen. De reningsverk vi har idag byggdes inte för att rena vattnet från läkemedelsrester. Vattnet som går ut från reningsverket påverkar miljön, med bl.a. reproduktionsstörningar på fisk.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att Centerpartiet ska verka för att läkemedelsförskrivningen ska vara mer restriktiv och man ger sjukvården i uppdrag att verka för att det läkemedel med lägst toxiditet förskrivs.
- att Centerpartiet ska verka för att frågan om läkemedelsrester i vatten lyfts fram och prioriteras i det framtida miljöarbetet att Centerpartiet skall verka för en miljömärkning av läkemedel. Där skall hänsyn tas till både produktionens och konsumtionens påverkan. Den skall användas när läkemedelskommittèerna gör sina rekommendationslistor.
- att Centerpartiet skall verka för att människor blir upplysta om hur läkemedel påverkar miljön. Och att en intensiv kampanj mot att kasta läkemedel i soporna genomförs. att Centerpartiet skall verka för att provförpackningar av läkemedel ska kunna förskrivas.
- att Centerpartiet skall verka för att när en patient som varit inneliggande ett visst antal dagar ska få de dagarnas medicin borttagen då patienten hämtar ut resterande kur på apoteket

Motionär: Petronella Petersson

Krets: Karlshamn

Distrikt: Blekinge

Kretsyttrande:

-

Distriktsyttrande:

Motionären tar upp ett problem som inte varit så synligt tidigare:

Läkemedels påverkan på miljön. Problemet växer och blir större eftersom läkemedelskonsumtionen hela tiden ökar. Det pågår arbete för att minska konsumtionen. Ett exempel är läkemedelsgenomgångar hos äldre, för att minska både mängd och antalet olika läkemedel. Likaså pågår arbetet med att vara mer restriktiv med antibiotika, för att inte bygga på resistensproblemen. I Sverige bränns varje år insamlade läkemedel för ca 2 miljarder kr, förutom de som slängs i soporna. Vi måste utarbeta en strategi för hållbar läkemedelsanvändning, som

också blir politiskt hållbar. I dagsläget finns ingen lag att stödja sig på när det gäller att upphandla miljövänligare läkemedel. Det finns bara möjlighet att byta läkemedel till ett med lägre pris. Det är EU-beslut som styr upphandlingen. Frågan måste drivas nationellt för att få till en lagändring. Motionären betonar läkemedels påverkan på vatten. Problemet med läkemedel i rötslam är också ett allvarligt problem, men ganska lite känt. Det hämmar användningen av slam på åkermark, och är en av orsakerna till att kretsloppet inte kan slutas. Med anledning av ovanstående tillstyrker Centerpartiets distriktsstämma i Blekinge motionens att-satser och skickar motionen till riksstämman.

Nr: 3:19

Överviktiga barn

dagens samhälle får vi fler och fler överviktiga barn. Detta pga att barn får för lite motion och olämplig kost. Vi lever i ett stressigt samhälle där båda föräldrarna förvärvsarbetar. Det finns inte tid för att regelbundet motionera och för att laga näringsrik kost.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att det inrättas hälsohem för barn och föräldrar med en god uppföljning på hemorten.

Motionär: Berit Oderståhl

Krets: Åsele

Distrikt: Västerbotten

Nr: 3:20

Lagstöd för ett mobilt föräldraream vid kritiska situationer med barn under 18 år

I socialtjänstlagen kapitel 5 Särskilda bestämmelser för olika grupper, §3, står det att kommunen ska erbjuda stöd till föräldrar i form av samtalsinsatser. Insatserna är fokuserade på barnens bästa i frågor gällande vårdnad, boende och umgänge. Det finns inget lagstöd i frågor gällande stödinsatser till förälder i kritiska situationer med barn i affekt och därmed risk för våld och hotelser. Ett mobilt föräldraream bör inrättas som ska sätta fokus på föräldrars situation i dessa ärenden och arbeta aktivt för att föräldrar ska känna trygghet och hjälpa dem i sitt arbete med sina barn. Detta team ska kunna rycka ut vid en kritisk situation. När man som förälder hamnar i situationer med sitt barn där det kan resultera i våldsbrott eller annat som gör det svårt för föräldrar att hantera. Rutinen idag där man inte har en utarbetad plan på insats i dessa fall är att föräldern får ringa polisen som i sin tur ringer socialtjänsten i gällande kommun eller stadsdel. Sen tar socialtjänsten kontakt med föräldern och därefter ger en överläggning vad man kan göra. Denna rutin gäller alla barn under 18 år.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att en översyn görs där man ser över möjligheterna att ge lagstöd för ett mobilt Föräldraream med jour och akutverksamhet när det gäller ärenden där det finns risk för hot och våld.
- Att man ger detta till centerpartiet för en översyn att ge detta lagstöd.

Motionär: Carina Tihane

Krets: Färjelanda

Distrikt: Norra Älvsborg

Nr: **3:22**

Omsorg, hälsovård och sjukvård

Bakgrunden till följande förslag är: a/ En åldrande och omflyttande befolkning b/ En fortlgående förändring av medicinska insatser genom ökad kunskap och nya metoder/preparat. c/ Av både ekonomiska och kompetensmässiga skäl måste de nya och ofta mycket kostsamma insatserna koncentreras till några få platser i landet eller i varje fall färre områden än till nuvarande antalet landsting. Detta pekar på ett statligt ansvar om något tiotal år. d/ Även det vi kallar för omsorg genomgår förändringar med hjälp av forskning för nya metoder och synsätt. Av detta följer att vi i framtiden i många sammanhang är vi inte betjänta av 2 huvudmän i vård och omsorg, dvs kommuner och landsting. Ju äldre vi blir, ju mera ökar andelen omsorg.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att vårdcentraler eller dess nuvarande kompetensområde tas över av kommun och samordnas med kommunens vård och omsorg.
- Att förebyggning och rehabilitering inom särskilt psykiatri och geriatrik ges ökad lokal kompetens och omfattning. att försöksverksamhet inleds om hur detta kan organiseras och vilka kompetensområden kan beröras.

Motionär: Rolf Sjölin
Krets: Ulricehamn
Distrikt: Sjuhärad

Nr: **3:23**

Obligatoriska insatser i en utredning på barn under 18 år inom socialtjänstlagen - portalparagrafen

Socialtjänstlagen 2.1 kapitel 1 Portalparagrafen är en ramlag som idag bygger på frivillighet vilket är en bra förutsättning till bra resultat men i vissa lägen försvårar det. När kommunens socialtjänst väljer att öppna en utredning enligt SOL på ett barn under 18 år erbjuds han/hon olika insatser, men detta är frivilliga insatser, ingen kan tvinga ynglingen att ta emot någon insats. För en tonåring som inte hunnit utveckla sin självinsikt och inte tycker att det finns något problem, innebär detta att han/hon tackar nej till det som erbjuds. I genomsnitt ligger handläggningstiden på fyra månader. Man öppnar en utredning enligt SOL (socialtjänstlagen) för det finns oro runt barnet/ungdomen. Man erbjuds insatser i form av olika samtalsformer som finns att tillgå. Avböjer man konstant alla insatser under hela utredningen, och socialtjänsten gör bedömningen att detta barn är i behov av insatser, för det finns risk för framtida ohälsa eller att hamna i kriminalitet, lägger man LVU (lagen om vård av unga) på det aktuella ärendet. Barnet/ungdomen och dess familj har att välja på att ta det den frivilliga vägen, där de berörda kan påverka hur och var denna insats ska ske, eller så blir det tvång och då kan familjen eller barnet/ungdomen små möjligheter att påverka hur insatser ska se ut. Om man som kommun har utrymme och stöd i lagen, att plikt lägga vissa insatser tidigt i en utredning, något som obligatoriskt ingår när man öppnar en utredning, så har barnet/ungdomen möjlighet att få insikt i vad de olika insatserna innebär, vilket är viktigt när det kommer till ytterligare insatser. Samarbetet får en tryggare bas att stå på, vilket avdramatiserar de fortsatta eventuella insatserna. Kunskap bygger tryggare behandling.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Man ger kommunerna möjlighet att använda sig av obligatoriska insatser tidigt i en utredning enligt SOL. Det ska finnas ett utrymme i lagen som ger denna möjlighet.

Motionär: Carina Tihane
Krets: Färjelanda
Distrikt: Norra Älvsborg

Nr: **3:24**

Ett varmare Sverige

”Varje människa vill själv kunna forma sitt liv. Hon strävar efter yttre trygghet, som mat för dagen och tak över huvudet. Hon vill också uppleva inre trygghet, som livsglädje, kärlek och gemenskap. Trygghet är en förutsättning för verklig frihet. Den som är trygg kan och vågar pröva sina vingar.” Ovanstående text är tagen från Centerpartiets partiprogram och tillhör en av partiets viktigaste grundfrågor. Människan ska stå i centrum och ges förutsättningar att växa och kunna leva ett gott liv. Sverige är idag ett av de mest utvecklade länderna i världen. Vi har en förhållandevis hög levnadsstandard, hög utbildningsnivå och en sjukvård som de flesta kan ta del av. Men mitt i vårt välstånd finns det allt fler människor som lever under existensminimum, fler barn o ungdomar lider av psykisk ohälsa och många upplever fas 3 som en modern form av slavhandel. Listan kan göras lång. Centerpartiet har alltid varit småfolkets parti. Det egna personliga ansvaret har alltid stått i fokus men har alltid kombinerats med ett socialt ansvarstagande från samhällets sida. En grundtrygghet för de som av olika anledningar inte kan klara sig själva. Ur Centerperspektiv måste en av Alliansregeringens huvuduppgifter vara att minska de ekonomiska och sociala klyftorna i vårt samhälle. Centerpartiet är ett grönt humanistiskt liberalt parti, vi upplever dock att den marknadsliberala linjen har fått ett allt större genomslag i vår politik. Vi anser att den socialliberala linjen alltid måste ställas i främsta rum. Vi måste alltid ställa oss frågan hur människor runt om i vårt land påverkas av våra beslut. Den marknadsliberala linjen är inte alltid en rätt väg att gå, i vissa fall kan den t om var kontraproduktiv, inte minst vad gäller arbetslinjen. Vi behöver ett varmare Sverige.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet ska på ett aktivt sätt lyfta upp trygghetsfrågorna inom hela det politiska fältet
- Att Centerpartiet alltid ska tillse att alla garanteras en grundtrygghet i samhället i enlighet med partiets uppfattning om alla människors lika rätt och värde.

Motionär: Gösta Gustavsson och Karin Jonsson

Krets: Linköping och Norrköping

Distrikt: Östergötland

Distriktsyttrande:

Grundtryggheten är en av Centerpartiets grundläggande värderingar och detta har under årtionden varit tydligt i allt vårt politiska arbete. På senare år har denna viktiga del av partiets grundsyn fått allt mindre utrymme. Det kan finnas rimliga orsaker till detta, men nu är det verkligen dags att partiet tydligt och klart visar att vi både tror på den enskilda människan och samtidigt värnar om en grundtrygghet för alla människor. Ett samhälle som inte värnar om en grundtrygghet för alla människor är inte ett värdigt samhälle. Partiet måste helt enkelt mycket tydligare och mer konsekvent lyfta upp trygghetsfrågorna inom hela det politiska fältet. Att tillstyrka motionen och sända den till riksstämman

Nr: **3:25**
Välfärd

Varför ska en ung psykiskt funktionshindrad kvinna tvingas bort från en efter mycket möda och besvär fungerande praktik med lönebidragsanställning i grund för att reglerna säger att hon ska prövas mot arbetsmarknaden? Vad är den individuella bedömningen i detta? Var finns hennes självbestämmande som lever i utkanten av samhällets arbetsliv? Varför är det så att i Kalmar län liksom i väldigt många andra län runt om i landet så att äldre människor förvägras rätten att själv bestämma vem som ska utföra den hemtjänst man har behov av? Varför saknas det möjlighet att utifrån det behov man har själv kunna bestämma över de insatser man har rätt till? När någon människa drabbas av sjukdom eller sociala bekymmer och har behov av olika slag av myndighetskontakter, så får de ägna mycket tid åt att försöka förstå hur olika system hänger ihop, vem som har ansvar för vad osv. De utsätts också för olika bedömningar beroende på vilken myndighet som utför dem. Det betyder att de mest utsatta ställs inför stora krav att förstå hur olika samhällsstöd fungerar och hänger ihop. Detta är inte rimligt. Centerpartiet i Kalmar län anser att vårt partis välfärdspolitik måste bli mycket tydligare på ett antal områden och då ställa individens välfärd i centrum. Vi tror att vi behöver en politik som stärker självbestämmandet och därmed också det egna ansvaret, en politik som underlättar för individen och ger möjlighet till utveckling och ett liv i välfärd. Vi menar att en central punkt är att oavsett politisk nivå i landet ska det finnas ett krav att alla välfärdsinsatser utformas så att de utifrån de behov individen har ger möjlighet till största möjliga självbestämmande och valfrihet. Det ska gälla oavsett om man är missbrukare, äldre och i behov av hemtjänst eller om man har ett psykiskt funktionshinder och beroende av olika sociala system. Vi anser att precis som att vi i näringspolitiken lokalt talar om att en företagare ska bara behöva gå till ett ställe för att få nödvändig hjälp och information, så ska samma "one-stop shop" gälla för de offentliga sociala systemen. Syftet ska vara att underlätta för individen och skapa sammanhållet system som minimerar behovet för den enskilde att jaga runt för att begripa vad som gäller och vilka bedömningar som görs.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att alla olika delar i samhällets välfärdspolitik ska utformas så att individen ges största möjliga självbestämmande utifrån de behov man har.

- Att för att förenkla och säkerställa tillgänglighet ska man utveckla – inte avveckla – de samlade myndighetskontoren till "one stop shop" platser där också de olika delarna ska samverka kring individen.
- Att Centerpartiet som ett led i arbetet med att öka möjligheterna till självbestämmande och valmöjligheter ska skapa möjlighet till privata och kooperativa alternativ på så många områden som det bara är möjligt.

Motionär: Centerpartiet i Kalmar län
Krets: ?
Distrikt: Centerpartiet i Kalmar län

Nr: **3:26**

Mindre maskor i samhällets skyddsnet

En samhällssyn som ger den enskilde medborgaren en grundtrygghet har sedan lång tid varit rådande i vårt samhälle. Den fina tanken har dock missbrukats och en åtstramning var nödvändig. Under den socialdemokratiska regeringen de sista årtiondena av 1900-talet samt de första åren av 2000 kom detta samhällets stöd att användas på fel sätt. Det blev lätt att leva på bidrag eller att bli förtidspensionerad. Möjligheter som fel brukade skapade ett stort utanförskap. Den arbetsovillige fann vägar att få stöd utan egen arbetsinsats. Alliansregeringen har ändrat på detta. Den som kan göra en arbetsinsats skall också göra det. Utanförskapet skall minska är budskapet. Men maskorna i skyddsnetet blev stora. Nätet fångar inte upp de som verkligen behöver samhällets stöd. Många rapporter i media ger tyvärr en bild av känslolöshet i det skydd som det allmänna bör ge. Detta straffar även den som av sjukdom eller handicap saknar möjlighet att delta i förvärvslivet. Ett starkt argument i Centerns socialpolitik var en gång att samhället skulle ge grundtrygghet. Samhällets skyddsnet skulle fånga upp de mest utsatta. I dag känns det som om Centerpartiet har gett efter för en något hårdare samhällssyn. De som försöker missbruka en klok socialpolitik skall givetvis hållas efter. De blir parasiter i ett lojalt samhällsbygge. Den som har problem eller handicap kan inte alltid klara ett arbete. En klok socialpolitik bör ha som mål att hjälpa de mest utsatta. Det ger ett stabilt och tryggt samhälle.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet i sina egna led startar en debatt om hur samhället skapar och ger alla medborgare en god grundtrygghet.
- Att den som av sjukdom eller andra handicap ställs utanför arbetsmarknaden får det skydd som en klok socialpolitik skall ge
- Att Centerpartiet ger de svaga sitt stöd och tar avstånd från de kalla vindar som nu råder. Att Centerpartiet medverkar till att skapa arbete åt alla och därmed minska utanförskapet

Motionär: Birgitta Andersson

Krets: Säter

Distrikt: Dalarna

Nr: 3:27

Mindre maskor i samhällets skyddsnät

En samhällssyn som ger den enskilde medborgaren en grundtrygghet har sedan lång tid varit rådande i vårt samhälle. Den fina tanken har dock missbrukats och en åtstramning var nödvändig. Under den socialdemokratiska regeringen de sista årtiondena av 1900-talet samt de första åren av 2000 kom detta samhällets stöd att användas på fel sätt. Det blev lätt att leva på bidrag eller att bli förtidspensionerad. Möjligheter som fel brukade skapade ett stort utanförskap. Den arbetsovillige fann vägar att få stöd utan egen arbetsinsats. Alliansregeringen har ändrat på detta. Den som kan göra en arbetsinsats skall också göra det. Utanförskapet skall minska är budskapet. Men maskorna i skyddsnätet blev stora. Nätet fångar inte upp de som verkligen behöver samhällets stöd. Många rapporter i media ger tyvärr en bild av känslolöshet i det skydd som det allmänna bör ge. Detta straffar även den som av sjukdom eller handicap saknar möjlighet att delta i förvärvslivet. Ett starkt argument i Centerpartiets socialpolitik var en gång att samhället skulle ge grundtrygghet. Samhällets skyddsnät skulle fånga upp de mest utsatta. I dag känns det som om Centerpartiet har gett efter för en något hårdare samhällssyn. De som försöker missbruka en klok socialpolitik skall givetvis hållas efter. De blir parasiter i ett lojalt samhällsbygge. Den som har problem eller handicap kan inte alltid klara ett arbete. En klok socialpolitik bör ha som mål att hjälpa de mest utsatta. Det ger ett stabilt och tryggt samhälle.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet i sina egna led startar en debatt om hur samhället skapar och ger alla medborgare en god grundtrygghet.
- Att den som av sjukdom eller andra handicap ställs utanför arbetsmarknaden får det skydd som en klok socialpolitik skall ge
- Att Centerpartiet ger de svaga sitt stöd och tar avstånd från de kalla vindar som nu råder
- Att Centerpartiet medverkar till att skapa arbete åt alla och därmed minska utanförskapet

Motionär: Lars Erik Larsson

Krets: Falun

Distrikt: Dalarna

Nr: 3:28

Åtgärder mot barnfattigdom

Rädda Barnen beskriver i sin rapport om Barnfattigdom i Sverige att antalet barn som lever i familjer med mycket låga inkomster eller i familjer som är i behov av försörjningsstöd återigen ökar något. Samtidigt har den disponibla inkomsten väsentligt ökat för många barnfamiljer. Alliansens politik som syftar till att vara jobbskapande är naturligtvis oerhört viktig för att få ekonomiskt svaga hushåll att lyckas nå egen försörjning. Det är icke desto mindre viktigt att vi centerpartister verkar för att stärka barnens möjligheter att förverkliga sina drömmar. Barn ska inte drabbas av social och ekonomisk utestängning som de saknar möjlighet att påverka. Ett jämlikt samhälle bör ha en helt avgiftsfri grundutbildning och fritids- aktiviteter som normalt är tillgängliga för alla. Även barn ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå oavsett vilken kommun de växer upp i.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att se över riksnormen för försörjningsstöd ur ett barnperspektiv att stödja de kommuner som har allra flest familjer som lever i fattigdom

Motionär: Gunnel Malmberg

Krets: Umeå

Distrikt: Västerbotten

Nr: 3:29

Vart är Centerpartiet på väg?

Vart är Centerpartiet på väg? Min uppfattning är att Centerpartiet kommit bort i väljarnas ögon i de för oss grundläggande värderingarna kring att vi är ett folkrörelseparti och ett parti för alla och inte minst för de som behöver oss allra mest. Problemet är nu som jag ser det att vi på något konstigt sätt uppfattas som "nya Centerpartiet" och inte som tidigare. Helt klart inget problem med att vi måste anpassa oss till tiden och vara öppna för samhällsutvecklingen men det ÄR INTE OK att vi glömmar bort eller i vilket fall uppfattas som vi glömmar bort vård o omsorg om de äldre. Bra i sig att länets riksdagsledamot Solveig Zander engagerar sig i dessa frågor men när det gäller riksmidia som har stort genomslag så måste en minister fråna oss och helst då Maud Olofsson ta till orda och värna om denna stora målgrupp dvs pensionärerna. kd:s Göran Hägglund är visserligen socialminister och Maria Larsson äldreminister men nu skär de pipor i vassen med att gå ut och mena att i stället för det femte jobbskatteavdraget så vill de satsa än mer på att sänka skatten för pensionärerna. Bra tänkt av kd men Centerpartiet kommer helt bort i sammanhanget och syns och hörs aldrig i dessa frågor. Det kan ju inte vara så att även om man inte är chef över ett visst departement så måste man tåga helt och hållet! I veckan satt jag ordförande för SPF/Luthagens årsmöte och där vid den efterföljande kaffestunden så var detta den stora frågan dvs skatterna för pensionärerna. Ta nu chansen att ryta till i frågan så att även Centern kan synas i äldre frågor. Självklart även i andra frågor men nu gäller det 1,7 miljoner pensionärer. Med min motion vill jag att stämman ska besluta att ge distriktsstyrelsen i uppdrag att författa en skrivelse snabbt till partiledningen i motionens anda. Våra opinionssiffror är numer ingen härlig läsning och vi måste börja ta tillbaka kärnväljare i stället för att låtsas som de inte fanns.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att stämman ska besluta att ge distriktsstyrelsen i uppdrag att författa en skrivelse snabbt till partiledningen i motionens anda.

Motionär: Lars O Ericsson

Krets: Uppsala

Distrikt: Uppsala

Distriktsyttrande:

DISTRIKTSSTYRELSENS YTTRANDE Centerpartiet i Riksdagen och Regeringen driver förbättringar för de äldre. Pensionärernas ekonomi är en av de frågor som ständigt är aktuella. I första hand verkar Centerpartiet för att de med de lägsta pensionerna ska få en bättre inkomst. Garantipensionärerna har sedan 2009 fått en skattesänkning som motsvarar en ökad årsinkomst på mellan 4.500 kr och 5.000 kr. Allt beroende på vilken kommunalskatt som är aktuell. Inget av detta hade varit möjligt utan Centerpartiets agerande. Motionen tar upp en viktig aspekt för det är angeläget att det för svenska folket framgår vilka frågor vi driver i Riksdag och Regering. Det finns all anledning att hörsamma motionärens uppmaning. Då detta bör komma partiledningen till handa föreslår distriktsstyrelsen att motionen överlämnas till partistämman. Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta: att med bifall överlämna motionen till partistämman samt att motionen därmed anses besvarad. Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Nr: **3:30**

Utveckla ett barnrättspolitiskt program

Av Centerpartiets valanalys framgår att partiet måste bli tydligare och renodla sin ideologiska kompass, bland annat föreslås att värderingsbaserat idéprogram arbetas fram. Det kan konstateras att Centerpartiet, till skillnad från flera andra partier inom och utom regeringssamarbetet, saknar en sammanhållet presenterad politik som sätter barn i fokus. Detta kan innebära att Centerpartiet inte uppfattas ha en genomtänkt tydlig politik på området och det blir även svårare för mottagaren att förstå vårt budskap om det är splittrat på olika sakfrågor och områden. Det kan också innebära att Centerpartiet har begränsat och snävat in sin politik då man inte har tagit ett mer helhetligt grepp kring hur partiet vill forma Sverige för barn, unga och deras familjer idag och i framtiden. Jag föreslår därför att Centerpartiet tar fram ett barnrättspolitiskt program som samlar vår politik på området. Det finns många fördelar med att utveckla ett barnrättspolitiskt program som kan vara en del av ett nytt värderingsbaserat idéprogram. Genom ett tydligt barnrättspolitiskt program visar Centerpartiet hur och att man vill investera i och rusta barn och unga för att de ska må bra idag och stå starka inför framtiden. • Genom att samla all politik som rör barn i ett barnrättspolitiskt program blir det lättare att kommunicera vårt budskap. En tydlighet kring barn- och familjepolitik kan bredda Centerpartiets väljarbas. • Barnkonventionen har undertecknats av Sverige och nästan alla världens länder och är just därför en bra, bred och vedertagen grund att utgå ifrån. • Barn berör nästintill alla i Sverige på något sätt, oavsett var man befinner sig i livet eller var man bor i landet. Det är således en fråga som inte har en specifik geografisk hemvist. Att utveckla ett barnrättspolitiskt program är ett strategiskt grepp som ligger därmed väl linje med rekommendationen i valanalysen att bygga broar och förståelse inom landet och inte skapa motsättningar. • I processen med att ta fram ett barnrättspolitiskt program ges möjligheten att utveckla en mer allomfattande politik för barn och deras familjer. Frågeställningar som är av mer övergripande karaktär kan fångas upp. Centerpartiets politik tar då avstamp i värderingar och idéer istället för ställningstaganden på ett antal olika områden. • Genom att utgå från barnets rättigheter sätts varje enskilt barn i centrum samtidigt som denna utgångspunkt ger en holistisk syn på vårt samhälle utifrån ett barns perspektiv eftersom rättigheterna täcker praktiskt taget alla samhällsområden, från infrastruktur, till barnomsorg och skola, till rättssystemet, företags sociala ansvar eller utrikespolitik. Detta visar också hur Centerpartiet ser att världen och vårt agerande hänger ihop. • Barnets rätt att göra sin röst hörd är oerhört viktig av en mängd olika anledningar men det är inte alltid självklart att denna rättighet

respekteras. Genom att involvera barn i processen att ta fram ett barnrättspolitiskt program visar Centerpartiet på att man respekterar barns rättighet. Genom att lyssna på barn kan Centerpartiet få nya idéer som kan berika innehållet i politiken och Centerpartiet står samtidigt upp för en grupp individer i vårt samhälle som inte alltid självklart lyssnas på, trots att barn utgör en stor del av vår befolkning. Genom att respektera barns rättigheter och åsikter idag lägger vi även grunden en fortsatt stark demokratiskt samhälle i framtiden. • Genom att idag lyssna och sätta fokus på barn och unga når vi potentiella nya medlemmar.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet utvecklar ett barnrättspolitiskt program som omfattar alla politikområden.
- Att barn och unga tillfrågas och involveras i processen att ta fram ett barnrättspolitiskt program.

Motionär: Gabriella Fredriksson

Krets: Huddinge

Distrikt: Stockholms län

Nr: 3:31

Vårdnadsbidrag

Vårdbidrag beviljas av Försäkringskassan till förälder eller den, som har den rättsliga vårdnaden om barnet. För att erhålla vårdbidrag måste barnet behöva särskild tillsyn och vård i minst sex månader. Rätt till vårdbidrag gäller också stora merkostnader på grund av barnets funktionsnedsättning eller sjukdom och kan utgå från det barnet är nyfött till juni det år barnet fyller 19 år. Helt vårdbidrag är 250 procent av pris bas belopp, kan beviljas som helt, tre fjärdedels, halvt eller fjärdedels bidrag beroende på styrkt behov. Läkarutlåtande och specifikation på styrkta merkostnader, liksom omvårdnadsbehov ligger som grund för beviljande. För familjehemsförälder gäller ej denna möjlighet. I de fall där behov finns får placerande kommun ersätta familjehemmet. Denna möjlighet till statlig insats borde gälla även för familjehemsförälder. Heberg 2001-03-08 Monica Hansson Heberg

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att frågan aktualiseras i Centerpartiets riksdagsgrupp och tas upp av representant i socialförsäkringsutskottet

Motionär: Monica Hansson

Krets: Falkenberg

Distrikt: Halland

Kretsyttrande:

-

Distriktsyttrande:

Som motionären skriver har föräldrar till barn med särskilda behov rätt till vårdbidrag. Man har också rätt till merkostnader som kan uppstå till följd av barnets extra vårdbehov. Samma regler gäller om man tar emot ett barn med syfte att adoptera det. Vårdbidrag kan också betalas ut till någon som lever tillsammans med föräldern. Om barnet tillfälligt vårdas på sjukhus eller institution får föräldern behålla vårdnadsbidraget upp till 6 månader. Vistas barnet periodvis på elevhem eller internatskola så kan föräldern få vårdnadsbidrag under den tid barnet vistas hos föräldern. Om barnet istället placeras i ett familjehem får familjehemmet ersättning från den placerande kommunen, med de variationer i bedömning det innebär. Om ersättningen istället följde barnet

skulle även familjehem ha samma rätt till stöd från staten. Motionärens förslag är motionen via Centerpartiets riksdagsgrupp diskuteras och förs vidare till Socialförsäkringsutskottet. Distriktsstyrelsen föreslår stämman att: -Motionären tillsammans med Distriktsstyrelsen utformar en skrivelse som sedan skickas till Centerpartiets riksdagsgrupp.

Nr: **3:32**

Tillfällig föräldrapenning för barn mellan 16-18 som ligger på sjukhus

I Sverige bli man myndig vid 18-års ålder. När man ligger inne på sjukhus och är under 18 år ligger man på barnavdelning. När man som barn är sjuk eller genomgår operationer behöver man en förälder eller annan anhörig vid sin sida. Vården förväntar sig delaktighet av föräldrarna. Som förälder vill man vara med sitt barn som är sjuk även om barnet har fyllt 16 år. Som det är nu kan man bara få tillfällig föräldrapenning sk. TFP om att barnet fyllt 16 år. Om barnet är döende kan man få TFP mellan 16-18 år. Som det är nu måste föräldrar som har sjuka barn eller barn som genomgår stora operationer ta semester eller komledigt för att kunna vara med sina ungdomar på sjukhuset. Alla har inte möjlighet till detta och har då svårt att vara med sitt barn på sjukhuset. Barn som ligger på sjukhus behöver sin föräldrar. Är man barn tills man fyller 18 år skall en förälder ha rätt till TFP om man är sjuk och ligger på sjukhus.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- att Centerpartiet verkar för att införa tillfällig föräldrapenning för barn mellan 16-18 år som ligger på sjukhus.

Motionär: Anna Wänman

Krets: Umeå

Distrikt: Västerbotten

Nr: 3:33

Feriejobbade ungdomars inkomster och försörjningsstöd

Nuvarande lagstiftning gör att man vid beräkning av försörjningsstöd ser till familjens samlade inkomst. Detta kan göra att inkomster från ev. feriejobb som utförs av hemmavarande barn får till följd att familjens försörjningsstöd minskar med motsvarande belopp. Jag anser att det är oerhört viktigt för ungdomar att få prova på glädjen i att ha det första egna arbete och tjäna de första egna pengarna. Där är feriejobben faktiskt viktiga som ett första, om än litet steg in på arbetsmarknaden. Och än viktigare blir ju detta steg i familjer som uppbär försörjningsstöd då man ju där ofta har en eller två av föräldrarna som inte har arbete för stunden. Det vore därför bra om det fastslogs att lönen för feriearbetande barn inte skall kunna vara beräkningsgrundande när familjens rätt till försörjningsstöd beräknas.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att: Centerpartiet verkar för att hemmaboende barns feriearbeten ej skall kunna ligga till grund för att familjens försörjningsstöd minskar.

Motionär: Mattias Larsson

Krets: Umeå

Distrikt: Västerbotten

Nr: 3:34

Barn- och ungdomspolitiskt program

Vid partistämman 2009 antogs ett välfärdspolitiskt program. Detta var alldeles utmärkt, men hade en stor brist - det fanns inget i programmet om barn och ungas situation, liksom om familjefrågor. På stämman utlovades att en grupp fanns som skulle leverera ett Familjepolitiskt program inför valet 2010, och som skulle tillvarata dessa frågor. Nöjd med detta avstod jag från att yrka utökningar i texten i välfärdsprogrammet. När så valrörelsen utformades, och jag efterfrågade det utlovade programmet, blev svaret att det inte hanns med. Nu anser jag att det är tid att återigen lyfta frågan om vad partiet tycker kring barn och ungas situation, då välfärdsprogrammet inte täcker detta. Barn och unga är den grupp i samhället där t ex den psykiska hälsan försämras. Allt fler unga, främst flickor, mår dåligt. Vår politik måste ha åsikter om vad vi ska göra för att förändra detta. Allt från familjepolitik, barnomsorg, hälso- och sjukvård, till utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor. Barn och unga har också, trots barnkonventionen, alltför lite inflytande och delaktighet i samhället, ett gott samhälle i centeranda, ska ha en vision för hur våra barn och ungas åsikter och kompetens ska tas tillvara.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att Centerpartiet tar fram ett barn- och ungdomspolitiskt program, som i god tid före valet 2014 kan antas av stämman. Ett program som ger vår syn på framtiden för familjen, för barnen och för ungdomarna.

Motionär: Ann-Christine Simonsson

Krets: Tranemo

Distrikt: Sjuhärad

Nr: 3:35

Mer Idrott och Hälsa på schemat i skolan

Vår människokropp är gjord för rörelse sedan urminnes tider och med hjälp av att äta rätt sammansatt kost och hålla sig fysiskt aktiv så får man de bästa förutsättningar för att hålla sig frisk och vara vid god hälsa. Livsstilen är mycket avgörande för en god folkhälsa och enligt Statens Folkhälsoinstitut svarar ca. 75 % av all sjuklighet i flera cancersjukdomar, diabetes, hjärtkärlsjukdomar, fetma, benskörhet, stress, högt blodtryck, högt kolesterol, depressioner, ångest mm på grund av brist på fysisk aktivitet och annat ohälsosamt leverne. Brist på rörelse är till och med farligare än rökning enligt WHO. Vår värld har de senaste 20-30 åren radikalt förändrats till en sittande generation i samband med en enorm teknisk utveckling med tv, dvd, internet, telefoni, dataspel mm. Naturligtvis lockar detta gammal som ung att ta del av dessa sociala medier och den möjlighet till att söka kunskap, information, nöje och kommunikation som dagens informationssamhället erbjuder. Tyvärr har detta fått till följd att allt färre unga (och vuxna) rör sig spontant på fritiden, vilket fått mycket allvarliga konsekvenser för folkhälsan och enormt stora kostnader för hälso-sjukvården, för vår samhällsekonomi och en sämre produktivitet i företagen. Skolan, där man möter alla barn mellan 6-19 år, är den absolut bästa arenan till att ge vår växande generation en livslång kunskap, attityd och insikt för en hälsosam livsstil. Skolan måste vara den plats där man ger våra barn och ungdomar bästa möjliga förutsättningar att må bra och lära sig hur man skall sköta sin kropp på bästa sätt. I skolan möter vi alla barn under lång tid. Idrottsaktiva barn får dessutom ökad inlärningsförmåga i teoretiska ämnen, är mer koncentrerade, mindre trötta, mindre sjuka mm. vilket i sig borde räcka som enda argument. Tyvärr har skolpolitiken under de senaste 20 åren genom olika riksdagsbeslut verkat för mindre idrottstimmar i skolan, färre friluftsdagar, mindre tid för simundervisning, vilket är mot allt sunt förnuft. Det finns en massiv dokumenterad vetenskaplig forskning över hela världen som bekräftar detta. Sverige har näst Irland minsta antal lagstadgade Idrott och Hälsotimmar i Europa och detta är både skamligt som nation och en ökad hälsorisk för den enskilde eleven, särskilt för de som är inaktiva på fritiden, samt vansinnigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. I samband med Alliansen gemensamma program 2005, gällande välfärdsfrågor inför valet 2006, fanns ett beslut om att arbeta för fler idrottstimmar i skolan under ”punkt 15: Mer Idrott på schemat”. Centerpartiet har i flera valmanifest under 2000-talet propagerat för minst 3 idrottstimmar/vecka 2008 beslutade EU:s ”utbildningsutskott” att verka för och vädja till alla medlemsstater att skyndsamt besluta om minst 3 timmar

idrottsundervisning/vecka i skolan, genom alla stadier. Frankrike, Danmark, Finland, England, Norge, Irland, Schweiz regeringar i Europa, Canada, Japan, Australien och vissa delstater i USA har redan tagit beslut att skyndsamt agera i frågan. När skall Sverige vakna och komma till insikt och konkret handling? Vi har inte råd att vänta och ytterligare passivisera en ungdomsgeneration!!

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås partistämman besluta

- Att stämman bifaller motionen om att: att Centerpartiet aktivt verkar för att ta lagstiftande beslut i regering och riksdag om minst 3 timmars idrottsundervisning/vecka genom alla stadier.
- Att tillsätta en nationell utredning som aktivt skall verka för att ta fram evidensbaserad forskning och förslag för att utmyнна i en nationell handlingsplan i syfte att öka den fysiska aktiviteten bland våra barn och ungdomar i skolan och på fritiden.

Motionär: Björn Hällgren, Åke Sandström, Olle Edholm

Krets: Umeå och Vännäs

Distrikt: Västerbotten